

Gyvybe Ir Jos Atsiradimas

Kaip Atsirado Gyvybė Musų Žemėj .

Gamtai nebuvo sunku sutverti ir gyvąją medžiagą.

Senovės žmonės turėjo labai paprastą išaiškinimą kaip atsirado pasaulis ir patį gyvybę. Pasak jų, vienas ar daugiau dievų rankos mostelėjimu ar įsakymu sutvėrė tą, ką mes šiandien matome aplinkui: dangų, žemę, saulę, aušalus, gyvūnus ir pagaliau žmogų. Ir visa tai atliko į kelių dienų.

Tačiau toks aiškinimas, nors paprastas, yra tik žmogaus fantazijos produktas. Jis yra klaidingas, nes, kaip žinome, pasaulis nebuvo sutvertas išsyki, o gal ir niekad nebuvo sutvertas, bet tik pamažu vystėsi.

Šioje vietoje mes nebandysim atpasakoti viso evoliucijos proceso, nes tas užimtų per daug vietos. Sustosim tik prie vieno klausimo: kaip atsirado žemėje gyvybė? Mokslas sako, jog aukščiausios gamtos kurinys — žmogus išsivystė iš žemesnės rūšies gyvūnų. Ne būtina beždžionės, ne būtina arklio ar žuvis.

Pirmutinė gyvybė atsirado jurose, pavidale mažo, akim nepastebimo gyvūnelio. Tai galėjo būti apie du milijardai metų atgal. Daugelis evoliucijos priešininkų primygtinai tvirtina, jog gyvas daiktas negali atsirasti iš negyvo ir todėl tą gyvybę turėjo kas nors sutverti atskirai ir paleisti ją į žemės paviršių.

Einant laipsniškai žemyn, skirtumas tarp gyvosios ir negyvosios medžiagos vis mažėja. Pagaliau to patį negyvoji medžiaga turi daugelį gyvosios medžiagos ypatybių. Pav. ištirpintį kristalai greit vėl suformuoja į keturkampius, aštunkampius ir pan. Gabalas magneto turi savyje užtektinai pajėgos, kad pritrauktų geležies šmotuką.

Milijardus metų prieš pačios gyvybės atsiradimą, gamta jau kombinavo ir burė įvairius elementus, kad sutverti ką nors augančio. Jai buvo daug lengviau pagaminti savo berybė laboratorijoj mažutį augaliuką arba mikroba, negu suformuoti tokią milžinišką saulę arba kitas planetas.

Gerai, paklauskit jus, kodėl gi šių dienų mokslininkai negalį pagaminti gyvybės savo laboratorijose? Well, mes dar

nepažinom visų gamtos gudrybių. Mes ne tik neįstengiam įžiebtį tos kibirkštės, bet mes nepajėgiam apsaugoti tos gyvybės nuo užgesimo, kas, rodosi, but daug lengviau padaryti.

Taigi gyvybės atsiradimas yra įpintas į bendrą visumos evoliuciją. Jis niekuom nesiskiria nuo atsiradimo oro, vandens, elektros ir kitokių elementų. Giliau pažvelgus, pati

gyvybė yra tik savotiškas tos pačios medžiagos judėjimas.

Žmogus, kartais mėgsta didžiulis, jog jis tapo sutvertas pagal specialį orderį. Bet gamtos akimis žiurint, žmogus yra tik dulkė, tik atomas nesiojamas drauge su žemės kamuoliu berybė erdvėj.

— V. B.—ka.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Sandariečiams ir Draugams

Atplaukė per Audrą Nukentėjęs Anglų Laivas

Į Klaipėdą atplaukė anglų laivas "Majorca," kuris, su dideliu anglų kroviniu plaukdamas iš Anglijos į Klaipėdą pakeliui per miglas susidūrė su vienu vokiečių laivu. "Majorca," per audrą labai nukentėjo ir todėl buvo priverstas užsuktį į Kopenhagą pasitaisyti.

Senuosius Metus Uzbaigiant

IKI PASIMATYMO

Ir vėl užverčiame vieną lapą. Vėl baigiame vienus kovų dėl lietuviybės metus, baigiame vieną barą. Koks jis buvo, kaip jis jums vyko—mes, jusų skaitytojai, draug su jumis dirbdami, patys matėme. Pagaliau didelis pluoštas "Sandaros" numerių, išmargintų iliustracijomis ir įvairiais straipsniais, kalba pats už save.

Visuomet jus buvote jautrus Lietuvos reikalams, visuomet gyvai sėkėte ir informavote savo skaitytojus apie tai, kas dėjosi Lietuvoje ir Amerikoje.

Jusų informacijos buvo imamos iš pirmųjų šaltinių, tiesiog iš Lietuvos ir lietuvių, todėl jos buvo tikriausios ir, sarbu, visuomet objektyvios.

Daug rašėte apie Okupuotą Lietuvą ir Vilniaus kraštą. Mums, jaunajai kartai, tas klausimas yra opus. Nieko išpiršto neišlaužėte, nieko tamšiai nedažėte, nes ir taip Okupuotos Lietuvos gyvenimas yra per daug tamsus ir skaudžių gyvenimo faktų ten tiek daug, kad jokiai fantazija; Sandaraj vietoje nėra ir nebuvo.

Jus visą laiką buvote ir esate gyvam kontakte su tais,

me. Mes žinome, kad arti savo tėvų krašto ir jo reikalų jus buvote ir busite.

Nepalikime nuošalyje mūsų praeities, duokite istorinių aprašymų. Sueikite į glaudesnius ryšius su mūsų istorikais, publicistais, menininkais ir t.t. Pakvieskite visą eilę naujų bendradarbių Lietuvoje ir Amerikoje.

Tad vagok, Sandara, lietuviybės jėga tėvynės arimus. Neleisk apželti varpuočiais tėvynės dirvonams, 1938 metais!

Įki pasimatymo—1938.
—J. Gr.

Sovietai Didina Savo Karo Jėgas

Prisidengę taikos šukiais: Ši vis pacem, para bellum (Jei norį taikos, ruoškis karui) Sovietai skiria 63 nuošimčius visos savo biudžeto karo reikalsams.

Raudonoji armija 1931 metais turėjo 70 pėstininkų ir 15 kaalerios divizijų. O dabar yra 101 pėstininkų ir 30 kavalerijos divizijų. Taip pat daug dėmesio kreipiama į kariuomenės mechanizavimą ir šarvuotųjų dalių sustiprinimą.

SIRDINGAI SVEIKINAME KALĖDŲ ŠVENTESE
VISUS MUSŲ ESAMUS IR BUSIMUS
DEPOZITORIUS IR DRAUGUS
MUSŲ TROSKIMAS YRA — PATARNAUTI
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS JŲ
BIZNIO REIKALUOS.

Linksmų Kalėdų

JOHN BRENZA

Prezidentas

Metropolitan State Bank

Cermak Road and Leavitt Street

CHICAGO, ILLINOIS.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Sandaros Prezidentas ir Seima

LINKIME VISIEMS SANDARIECIAS, "SANDAROS" SKAITYTOJAMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

LAI SEKANTI METAI SUTELKIA VISUS PO SANDAROS VĒLIAVA VIENINGAM DARBUI MUSŲ ORGANIZACIJAI IR VISOS TAUTOS GEROVEI.

STASYS IR ANASTAZIJA GEGUŽIAI.

PROGRESS Krautuvės Linkėjimai!

JOHN KALEDINSKAS, Vedėjas

Progress Furniture Kompanijos Krautuvės vedėjai ir sądarbininkai linki inksmų Kalėdų švenčių visiems savo kostumeriams ir visiems lietuviams.

Lai šios Kalėdų šventės atneša netik linksmybės, bet ir gerbuvį visai Lietuvių Tautai.

PROGRESS
FURNITURE CO INC

3224 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TEL. VICTORY 4226

Kaip Bus Keičiamos Lietuvoj Svetimos Pavardes

Keitimas Nelietuviškų Pavardžių Lietuvoj Jau Prasidėjo

Siuloma pakeisti ir sveitintautiški pavadinimai

Kaunas, lapkr. 20 d. — Pagaliau Lietuvoje pasiryžta nusikratyti susilavinę pavardžių: nuo ateinančio sausio mėn. 1938 m. 15% visų Lietuvoje esamų pavardžių bus atlietuvinamos. Pasaulis nebegalės stebėtis dėl Lietuvos atstovų tokių "lietuviškų" pavardžių kaip Sidzikauskas, Varnauskas, Jovarauskas, Bizauskas, Turauskas, Cerneckis, Natkevičius ir panašiai.

Niekam nebebus akių tokie lenkų kultūros perlai kaip tokios pavardės: Saskevičius, Kumpikevičius, Maženavičius, Braziulevičius, Šakevičius, Naševičius, Poškevičius, Medzevičius etc.

Pavardžių atlietuvinimas yra gražus Lietuvos 20 metų ne priklausomybės pagerbimas. Reikia tikėtis, kad Lietuvos iš eiviai irgi neatsilikis: trumpinkite ir lietuvininkite savo pavardes, jei turite savygarbos, jei nenorite būti vadinami "palio kais".

Nebus vartojamas žodis "ministeris"

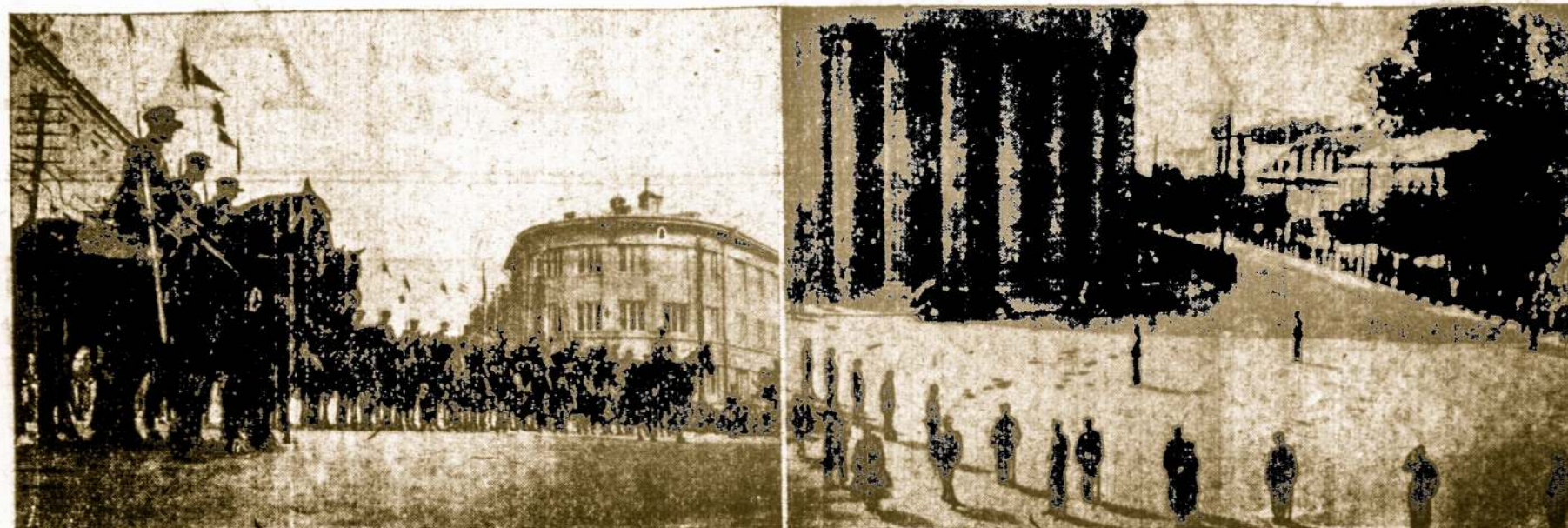
bet atlietuvinimo darbas Lietuvoje neturėtų vien pavadėmis pasitenkinti. Svetimi žo-

džiai tebėra dar labai plačiai vartojami net valdiškose įstaigose, nekaltant jau apie kasdieninę kalbą. Ir kam gi tuos svetimžodžius taip gerbt? Juk tai yra nusilenkimas svetimui ir savos kalbos pažeminimas.

Kodėl mūsų įstaigose vartojama: Prezidentas, o ne viršaitis; ministeris pirmininkas galėtų vadintis tik pirmininku, ministeris galėtų būti pavadintas valdytojas, o ministerija pavadinta valdyba; direktorius galėtų vadintis vadovas, o departamentas vadovybė; referentas ar referentu ra galėtų būti pareigūnas ir pareigūnija ir tt. Burmistras galėtų save vadintis pilėnas; miškų urėdas — girulis.

Kariuomenės srityje ir šitas galėtų būti pakeista: pavyzdžiui, karininkų laipsniuose nėra nei vieno žodžio lietuviško, kuris liudytų apie lietuvių karingą praeitį. Generolo, kapitono pavadinimai yra per daug jau prigiję, kad reikėtų keisti. Bet kaip su pulko, pulkininko, majoro ir leitenanto pavadinimais? Šie galėtų ir turėtų būti sulietuvininti: pulkas galėtų vadintis "karjėga", o pulkininkui tiktų vardas "rikys", jo pagalbininkui "porikys", majoras galėtų vadintis "karuža", gi leitenantas "karininkas".

Kai valdžios įstaigos parodys pavyzdį, tai lietuvių kalbos grynimasis eis sparčiau pir myn. — Jonas Bičiulis.

Kalėdos

Kariuomenės Kalėdos

Skambina varpai—dan!
Dan, din, dan—ritmingai,
Seno, jauno veidan
Džiaugsmo rožem sninga.
Aidj giesmės gilios,
Is krutių lietas... —
Sveiks, širdyje gimęs,
Kudiki Betliejaus!
Kareivinių rumuos
Nuotaika Kalėdų
Broliskumo rubais
Musų širdis rėdo.
Kartu valgėm kučias,
Kartu laužėm plotkas,
Kartu laisvę ginsim
Didžio mušio plotuos!
Zinome, kaip laukė

Lietuva Kalėdų,
Kai žvaigždė šviesybių
Vedė kraują lieti.
Suviai mirim plaukė,
Broliai nenurimo,—
Išsiilgę laukė
Laisvės užgimimo.
Laisvėje gyvenam,
Laisvi švenčiam šventę!
Gyslose sravena—
Tik laisviems gyventi!...
Jonas Docius.

Aukščiausias pasaulyje miestas yra Mexico City—jis yra 7.480 pėdų virš jūrų lygio (t. y. apie 2.450 metrų). Kitas taip pat aukštas miestas yra Pietų Afrikoje Johannesburgas, apie 1.500 metrų, arba 4.500 pėdų virš jūrų lygio.

Amerikietis Rašytojas Perša Lietuvai Karalių

Jo Kalbą per Radio Girdėjo Visa Amerika

Chicago, Ill.—Vienas žymus Amerikos rašytojas, J. Wells tikrai susirupino Lietuvos likimu. Kalbėdamas per radio į visą Ameriką jis pareiškė, jog lenkai, vokiečiai ir rusai planuoja kaip pagrobtį Lietuvą. Kilus karui Rytų Europoj, Lietuva vėl taps mušio lauku.

bet geraširdis Amerikietis pasiulė vaistų, kaip nuo to pavojaus apsiginti. Lietuvai, esą, reikalinga karaliaus, kuris višą tautą sujungtų į kruva.

Kai soste sėdės karalius, tai ir priešai nedrįs pulti Lietuvos. Zinoma, rašytojo fantazija yra plati ir jam leistina kombinuoti būti nebūti dalykai. Gerai, kad nors tuo budu jis atkreipė dėmesį milijonų Amerikos klausytojų į Lietuvą.

Kaip Sovietų Rusijos Diplomatas Tapo Hitlerio Agentu

Pelnė Milijonus Parduodamas Maskvos Paslaptis

Paryžius. — Įdomios žinios tapo paskelbtos apie karjerą vieno žymaus sovietų diplomato—A. Besedowskio. Gimęs Pietų Rusijos žydų šeimoj, A. Besedowski iš pat mažens rodė palinkimo prie įvairių avantiurų.

Bet Rusijoj jam ne kaip sekėsi ir jis pabėgo užsienin. Šveicarijoj susipažino su Leninu, o Londone—su Trockiū. Po bolševikų perversmo A. Besedowski grįžo Rusijon ir pradėjo diplomatinę karjerą. Pirmiausia jis buvo paskirtas konsulu Tokio, o paskiau

atstovybės patarėju Paryžiuje. Kai kilo atvira kova tarp Trockiū ir Stalino A. Besedowski nutraukė ryšius su Maskva ir pradėjo skelbti bolševikų diplomatinės ir politinės paslaptis.

Jis išleido vieną knygą už kurią gavo milijonus frankų. Bet Paryžiuje jis nesijautė ir persikėlė gyventi Šveicarijoj. Čia jis susipažino su vokiečių slaptos policijos agentais ir įstojo į jų tarnybą. Dabar A. Besedowski gauna didelę atlyginimą už rinkimą įvairių slap tų informacijų.

ŠIS BEI TAS

Mirė 1863 m. Sukilėlis

Pasvalys. Neseniai mirė Juozas Vaitkevičius, kuris dalyvavo 1863 m. sukilime prieš rusus. Jis buvo gimęs 1840 m. Nors buvo ilgą laiką kalinamas Sibire, vis delto, dar pajėgė išgyventi ilgą amžių.

Nubaudė už Spirito Kontrabandą

Šiomis dienomis Klaipėdos uosto muitinė nubaudė pil. Striauką už denaturuoto spirito kontrabandos gabenimą 1100 Lt. baudą, be to, konfiskuoti jo arklis ir vežimas.

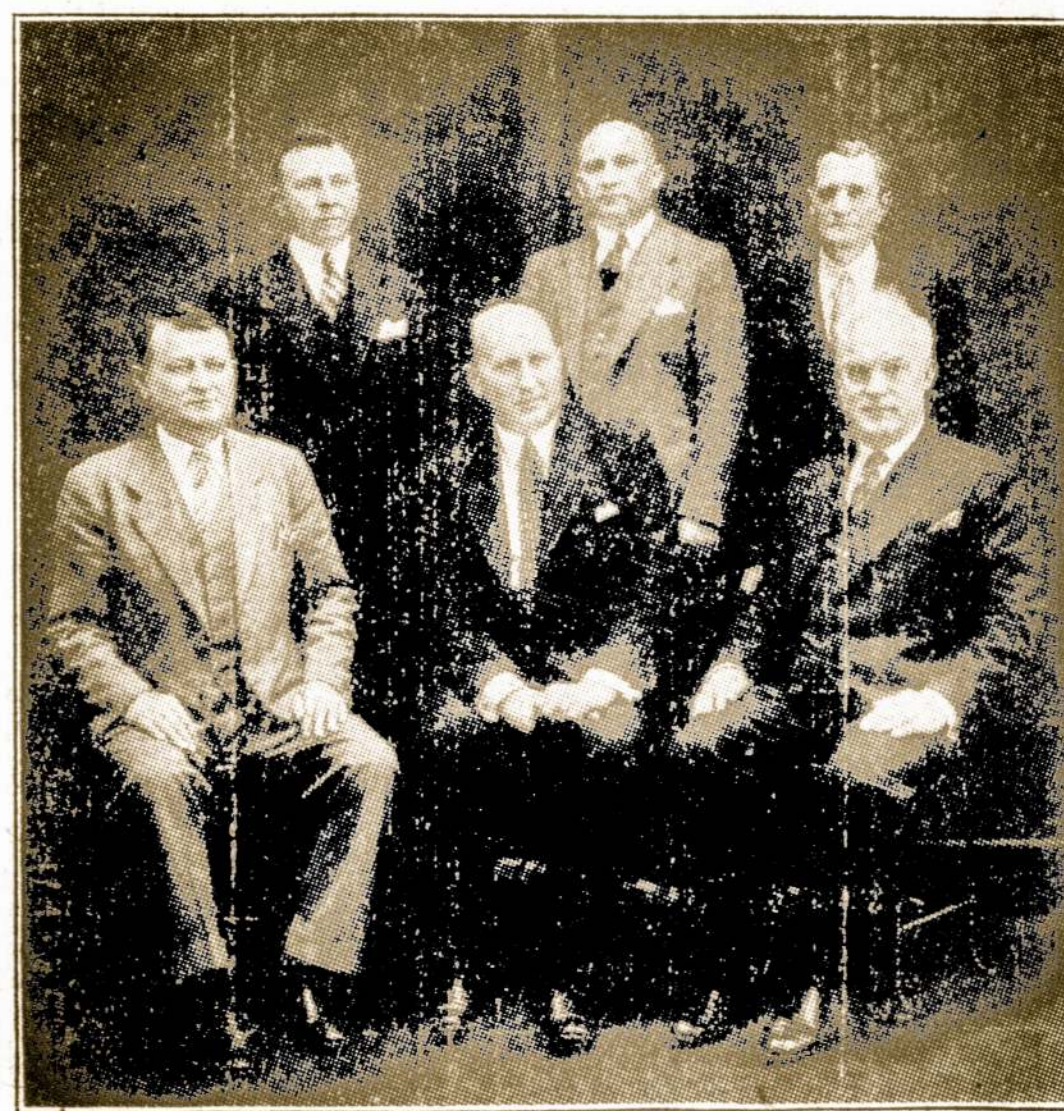
Arklis Užmušė Žmogų

Norkus Gasparas, 70 m. amžiaus, važiavo arkliu iš Šiaulių turgaus į namus. Radviliškio vieškely, ties Bertučių kaimu jo arklis kažinko pasibaidė, šoko į griovį ir išmetė iš ratų senuką, kuris vietoj užsimušė.

PEOPLES

Rakandų Išdirb. Komp-jos Krautuvės

DIREKTORIAI IR VALDYBA

Stovi: A. LAPĖNAS, ST. KRUKAS, D. ŠEMAITIS
Sėdi: J. NAKROŠAS, J. A. KRUKAS, M. T. KEZAS

TURI SAVO KNYGOSE ŠIMTUS TUKSTANČIŲ VARDŲ NUOŠIRDŽIŲ IR SU PROGA SULAUKTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ, RANDA DAUG MALONUMO SVEIKINTI JUMIS BRANGIOS IR BRANGUS PRIETELIAI IR PALINKĖTI JUMS GERĄ SVEIKATĄ IR NEUŽSIBAI GIANČIO GYVENIMO DŽIAUGSMO.

PEOPLES
FURNITURE
MANUFACTURING COMPANY

4179-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63rd St

Tel. LAFayette 3171

Tel. HEMlock 8400

CHICAGO, ILLINOIS

Mano Linkėjimai

Sveikinu visus savo tautiečius su Kalėdų šventėmis ir linkiu Linksmų ir laimingų Naujų Metų.

Tik vienybėje mes išeisim laimėtojai visuose savo reikaluose.

ADV. CHARLES P. KAL

Prokuroro Pagelb.

Lai šios Kalėdų šventės buna kuolinksmiausias visiems Amerikos lietuviams.

Savo kostumeriams, draugams ir visai

Sandariečių šeimynai siunčiame

širdingus linkėjimus.

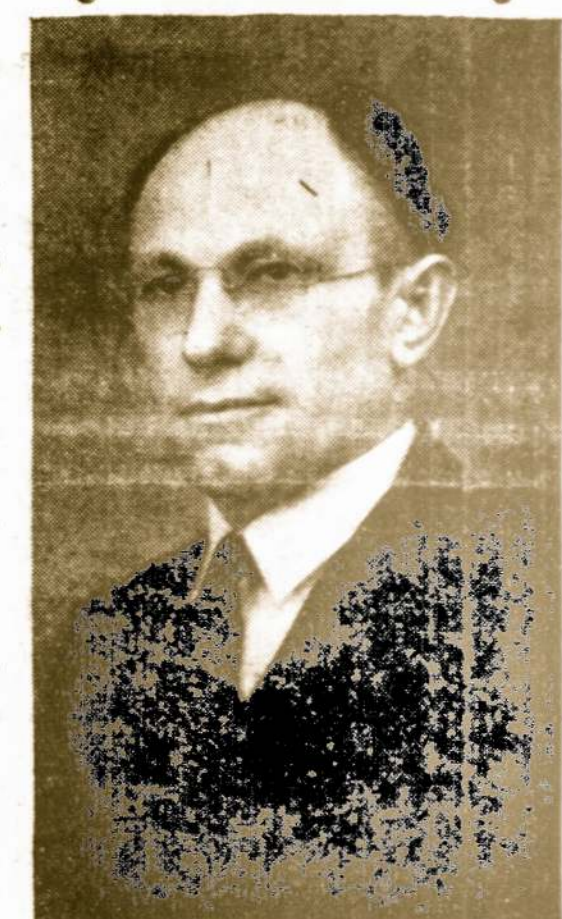
M. Narvid Bakery

2424 West 69th St.

Chicago, Ill.

Pittsburgho ir visiems Amerikos lietuviams linkiu, kad Kalėdų šventės būtų pilnos džiaugsmo ir smagumo.

Tegul toji diena primena mums, jog gyvename ne tik dėl savęs, bet ir savo Tautai.

PETRAS PIVARUNAS

Pittsburgh, Pa.

Linkiu kad šios Kalėdų šventės būtų kuolinksmiausias visiems Chicagos lietuviams.

ANTANAS J. ZALATORIUS

Savininkas

Anthony's Tavern

827 W. 33rd Street

Chicago, Illinois

Jėzus Kristus Buvo Asmens Laisves Gynejas

Katalikų Bažnyčia nustatė Kalėdų šventės paminėjimui Jėzaus gimimo dienos, kurią visas pasaulis priėmė, kaip pradžia naujos eros. Kokia svarba yra jungiamo prie to įvykio rodo tas, kad veik viso pasaulio kalendorius yra padalintas į dvi dalis: prieš Kristaus gimimą ir po Kristaus gimimo. Todel Kalėdos ir Nauji Metai yra dvi šventės kurias jungia bendra idėja.

Ar Jėzus tikrai yra gimęs gruodžio mėn. 24 dieną, kaip kalendoriuje rašo, nėra galimybės įrodyti, nes jokių užrašų apie gimimą nėra. Gimimo užrašas, ir tai tik kunigų, vedė žydų raštininkai. Apie tai kalba Flavius Josephus. Ar Rymo įgaliotinis vedė gimimo metrikaciją, žinių nėra. Be to tuolaikiniai istorikai Flavius Josephus ir Tacitas apie Jėzų iš Nazareto nieko nesako. Dėl to kyla abejonės ar Jėzus tikrai yra pasaulyje buvęs.

Garsus francūzų rašytojas, Anatol France, viename savo veikalė atpasakoją pasikalbėjimą vieno įžymaus rymiečio su Pontiu Pilotu, kuris anais laikais buvo Judejos viršininku. Kada jis buvo paklaustas apie Jėzų iš Nazareto ir Magdaleną, jis užsimastė, bet pareiškė kad nieko apie tą negali atsiminti.

Kaip ten nebutų, užginčyti Jėzaus buvimą ir jo veikimą žydų tarpe nėra galima. Padėtis kuri anais laikais buvo Judejoje tokio veikėjo reikalavo. Be to, Alexandrijoj buvo rasta senas raštas, kuris išverstas anglų kalbomis buvo atspausdintas Los Angeles, Calif., vardu "Crucification of Jesus" By An Eye Witness. Jis buk paeinas iš laiško rašyto vieno Esenų viršininko Jeruzolime kitam, gyvenančiam Alexandrijoj. Rašte yra atpasakotas visas gyvenimas Jėzaus ir jo tėvų, kuris sutinka su padavimais Morkaus ir kitų evangelistų. Jame Jėzus yra perstatytas kaip vadas Esenų sekto, persekiojamos farizejų ir saducejų sektų, už tai kad jis neprisilaikė Majžėsiaus įstatymų. Esenai buvo tai slapta, sekta, kuri turėjo savo įstatymus, ir egzistavo jau keli šimtai metų, bet tik Jėzaus laikais stėjo atviro kovon su farizejais, saducejais ir raštininkais. Apie tas žydų sekta minį ir Flavius Josephus.

Esenų pasiryžimas buvo sustiprint padorumą, atmetant daugelį mozaikų formų. Tikyba pas žydus anais laikais buvo suskaldyta sektų. Ferizejai prisilaikė vien formų, bet ne esmės; saducejai atmetė tikėjimą į viršgamtiškas jėgas ir nemirtingumą sielos—buvo tai turtingi, šviesūs laisvamaniai kurie dėl savo mokslo ir turto dalyvavo bendrai su farizejais vyriausiam žydų triūnole—Sanhedrime. Esenai gi, ieškojo dorybės, ir dėl tos priežasties jų įstatymuose matėsi etiški pagrindai. Jėzaus moksle, kurį surašė evangelistai, matosj doktrinos pasiskolintos iš rytinių išminčių—Laotse, Konfucijaus, Buddhos, ir kitų. Bet priimdami doktrinas iš rytinių išminčių, Esenai pasilaikė daug senų žydiškų prietarų ir nesamonių, kurios žymiai prieštarauja kilnioms doktrinoms.

Svarbiausia Esenų idėja buvo sulyginimas žmonių teisų, ir todėl jie rado daugiausia pritarėjų vargšų tarpe. Bet kada rado daug pasekėjų, tai jie vyriausią valdžią teikė savo kunigams, ir stengėsi tą valdžią praplėst visame pasaulyje. Tas ypatingas randame ir Romos bažnyčioje, kuri viduramžiais buvo praplėtas savo valdžią vakarinėje Europoje ir sukūrė bažnytinę imperiją. Bet atmetus visas tas idejas ydas, Jėzaus doktrinos inėse daug naudingų etiškų pradų, kurie žymiai prisidėjo prie patobulinimo draugijos tvarkos, ir už tai Kalėdų šventės galima gerbt.

Ramusis Arimantas. Šaliapinas Švenčia Auksinį Jubiliejų

Jaunystėje jis buvo uosto darbininku. Savo artisto karyerą jis pradėjo 1888 metais. Vėliaus jis dainavo caro operoj, kurioje dainavo ir dabartinis Lietuvos operos tėvas Kipras Petrauskas. 1932 metais Šaliapinas koncertavo Lietuvoj kartu su savo kolega Kipru Petrausku. 1938 metais sueina 50 metų nuo jo artistinės karyeros pradžios. Europoj įsisteigę tarptautinis komitetas šiam jubiliejui organizuoti. Pirmas jubiliejinis Šaliapino koncertas bus Londone.

Santa Himself

ŽIEMĄ

Kur pažvelgsi, visur balta. Gal ir saulei kartais šalta. Ot, kad ji atbėgtų čia, Kailiniais apgaubčiau ją:—Ant krosnies man jų nereikia. Ką gi ten tas vėjas veikia? A, jis baladojas į duris, Mano—gal atidarys?... Ne, vyruti, neįeisi. Leisiu—šalčio man priveisi, Del tavęs drebėk paskui. Girdi, durys apskui, Bet ir kvaišas patikėjo—Jau pas langą subrašėkio. Barškink sveikas dar labiau—Aš tavęs nesibijau.

Janonis.

Kinijoj padorumo ir dorovumo taisyklės yra tokios, kad kinų moteris niekad neparodys prie vyrų savo basų kojų.

Vokietijos Naziai Bando Sutverti Tikėjimą Be Kristaus

Hitleris Persamas Žmonėm Kaipo Dievo Atsiųstas Išganytojas

Sumaisę su žeme demokratiją, naziai bando dabar pakeisti ir senuosius: protestonų, katalikų ir žydų tikėjimus. Nauju reformatoriu yra Baltijos vokiečių baronas Rosenberg, kuris iškepė savotišką ragaišį iš pagoniškų miltų.

Jėzus Kristus, kaip žydų kilmės apatalas, esąs nepriimtinas išdidiems vokiečiams. Vietoj Kristaus reiktų padėti Hitlerį, vietoj apaštalų ir šventųjų—garbinti nazių vadus.

Hitlerio paskirtas evangelistų vyskupas Mueller neseniai pareiškė: "Mes turime kvailias idėjas

apie Kristų. Jis niekad nematė, nei steigti bažnyčios. Bažnyčia yra svetimas dalykas Vokietijos žmonėm... Mano uždavinys yra pastatyti naują, vokiešką bažnyčią su pagalba tu, kurie atmeta dabartinę krikščionybę."

PASTABOS

DR. J. ŠLIUPO PASAKYTI 1910 METAIS ŽODŽIAI APIE SPAUDA

Dvidešimts septyni metai atgal Chicagoj įvyko didžiulis mitingas, kuriame dalyvavo apie 7000 žmonių. Tai buvo laike SLA. seimo. Svarbiausia kalbą pasakė Dr. J. Šliupas. Apie mūsų laikraštį jis štai ką pareiškė:

"Šiandien turime—neskaitant kelių menkos vertės leidinių—gerus laikraščius ir jei-

Visiems savo draugams ir geriems lietuviams linksmų Kalėdų ir L a i m i n g ų Naujų Metų.

Juozas J. Hertmanavičius
814 West 33rd St. Tel. CALumet 6191

Sveikinam visus savo draugus, kostumerius lietuvius su Kalėdų šventėmis ir linkim linksmiausių ir laimingiausių Naujų Metų.

ŠUKYS-DOODY-ANTONISEN
3320 So. Halsted St. Chicago, Illinois

Tegul Kalėdų ir Naujų Metų šventės atneša mūsų vargams galą. Tegul švenčių sentimentas lydi mus į šviesesnę ateitį. Bukime linksmi ir pilni vilties!

Dr. A. J. Zimontas.

Sveikinu Visus Chicagos Lietuvius Kalėdų šventėse ir Linkiu, kad jos būtų Kuolinksmiausias.
Dr. S. Biežis
2201 West Cermak Road Chicago, Illinois

gu juos kas skaito, gauna dvasišką užsiganėdinimą ir pasimokinimą... Reikia būti plačiai žiurinėjam ir su kritika bei apsvarstymu skaityti jeibokį spausdintą veikalą.

"Laikraštijai pasidėkoti turime iš visą tą, ką atsiekė esame Amerikoj. Visi visur šaukia: vadovų reikia! Geresnio vadovo už viešąjį žodį mes neturime!"

Kas gali užginčyti, jog šios kilusias tarp darbininkų ir mintys nėra teisingos? Spaudarbdavių ginčus.

Projektuojama Uždrausti Streikuoti

Ateityje, esą numatoma vi-sai uždrausti streikus. Numatoma įsteigti privalomojo ar-bitražo instituciją, kuriai bus pavedama taikiu budu išspręsti darbdavių ginčus.

KALEDOS YRA TAUKOS, BROLYBES IR DRAUGISKUMO SVENTE. AMERIKOS LIETUVIAMS TEBUNA JOS TAUTINES VIENYBES SIMBOLIUS.

Dr. K. Drangelis

Linksmiausių Kalėdų švenčių visiems mūsų kostumeriams ir visiems tautiečiams.

W. J. Stankunas
Fotografas
3315 So. Halsted St. Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ
Velinam Kostumeriams ir Draugams

Aleksa Bakery
3339 So. Morgan St. Chicago, Ill.
Telephone YARDs 7258
Geriausios lietuviškos plukytos ir rupios
DUONOS KEPYKLA.

BARSKIS FURNITURE HOUSE
"HOME OF FINE FURNITURE"
1748-50 W. 47th St. Tel. Yards 5069

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems Mano kostumeriams, draugams ir visiems lietuviams
N. C. KRUKONIS
REAL ESTATE ir INSURENCE
3251 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Victory 1233

Sių Kalėdų švenčių proga sveikinu visus savo kostumerius, draugus ir visus Lietuvius ir Linkiu Laimingų Naujų Metų.
BRIDGEPORT PHARMACY
H. LESCAUSKAS, Prop., R.P.H.C.
3337 So. Morgan Street Chicago, Illinois
Tel. Boulevard 2418

Lai šios Kalėdų šventės atneša linksmybę, o Nauji Metai laimė visiems mūsų kostumeriams, draugams ir visiems Lietuviams.

Mid-West Armature Service
Broliai Vaišvilai, Savininkai
813 West 35th St. Chicago, Illinois
Tel. Boulevard 1144

Tebuna šios Kalėdos ištikro linkmos ir malonios visiems Chicagos lietuviams.
Paremdami vienas kitą mes palaikysim geresnius laikus.
Martinkus Vyrų Drabužių Krautuve
3358 So. Halsted St. Chicago, Illinois

JIG-SAW CHRISTMAS ROMANCE

BY
MARTHA BANNING THOMAS

CAROLINE told herself a dozen times a day that she did not care whether she heard from Stephen or not. What possible difference could it make now, after all these months of silence?

And here it was Christmas eve. Not a message! Not a card! Oh, well... she turned away from the window. One must not allow one's self the luxury of regret.

Fires burned brightly on the hearth. Holly hung above the man-

Caroline Was Not Alone With Her Bright Fire and Holly.

tel. Snow outside, cheer within. That was all she required. She hummed a tune in false gayerly.

A ring at the door. Stephen? No, just a messenger boy with a box. Caroline's fingers cracked the red cellophane unwrapping it. No card. Just crazy dozens of jig-saw pieces. She walked restlessly about the room. Then she returned to the box. Black and white pieces only. Idly she fitted a few together, leaned closer and frowned. Familiar handwriting. Stephen's handwriting!

Excitedly she bent above the puzzle fitting the rest together. Gradually Stephen's clear strong writing stared up at her.

"Dear Caroline," it read, "if you have the patience to put this together, I shall know you are still interested in me. I could not tell you what I wanted to, before I left, because I was not sure of circumstances. But now I know. I can take care of you. Will you marry me, Caroline? A yes would be the most marvelous Christmas present in the world. I love you.

"Stephen."

She laughed a little. She cried a little. Then she went to the mantel and snatched down a photograph of herself. This she cut up into small jagged pieces. On several she wrote a single word, which, when put together, read: "I have gone all to pieces, missing you." Then on the mouth of her pictured face, she added the single word "Yes."

These pieces she quickly wrapped up in the box sent to her, and dispatched it by a messenger, who admitted that a gentleman had given it to him, who was staying at the Inn in town.

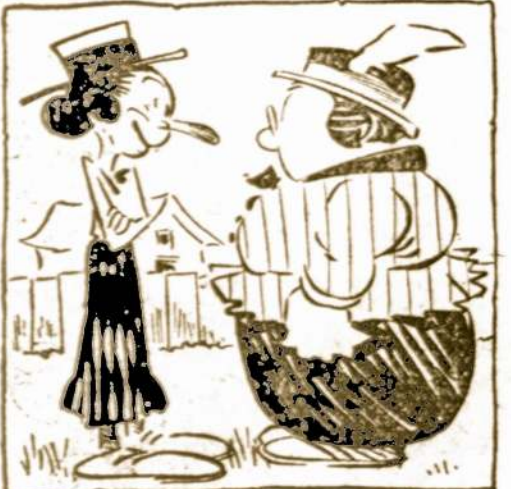
In another hour Caroline was not alone with her bright fire and holly. And Christmas eve was what it should be. Stephen declared he had been too scared to come himself and sent the puzzle as a test-case. Then he kissed her.

© Western Newspaper Union.

The Yule Sing

HAND-STAMPED

"Yes, I won my husband through the mails."
"Second-class matter?"

Senos Praeities Pasaka

Kaip Atsirado Pasaka Apie "Eglę Žalčių Karalienę"

Kas nėra girdėjęs pasakos apie "Eglę Žalčių Karalienę"? Dar Lietuvoj budami, klausėmės kaip mūsų tėvai ar seneliai rimtai pasakojo apie paprastą merginos nuotikų žalčių karaliaus rumuose. Atrodė, jog tas būtų tiesa, ne žmonių fantazijos padaras.

Trumpai uglaudus pasakos turinys yra štai toks.

Eglė, ukininko duktė, nuėjo maudytiis į ežerą. Ją bebūnant vandeny į rankovę įlindo žaltys ir nenori kraustytis lauk. Merginai maldaujant jis užsispyrė:

— Jei sutiksi tekėti už manęs, tai aš išeisiu.

Eglė, juokaudama, sutiko ir atgavo savo drabužius. Parejus namo ji greit užmiršo apie tai. Bet po kiek laiko pas Eglę atpikėjo žalčių karalius su daugybe palydovų ir pareikalavo, kad ji išpildytų savo žodį.

Eglę nebuvo kitos išėties, kaip tekėti už žalčio. Vestuvės įvyko pastarojo palociuje, ežero dugne.

Praėjo nemažai metų ir Eglė susilaukė dviejų vaikų. Syki ji užsigėdė aplankyti savuosius. Žalčių karalius palydėjo ją su sunu Kerniu ir dukte Drebule į ežero paviršių. Buvo susitarta, jog grįžtant jiems bus paduotas slaptas ženklas ir žaltis iškilis pasitikti savo šeimyną.

Kada Eglė pasiekė tėvų namus, ją priėmė labai gražiai. Po visų vaišių Eglės broliai pradėjo galvoti, kaip sulaukyti ją nuo grįžimo į ežero dugną. Gudriu budu jie išgavo iš Eglės dukters Drebulės slaptus žodžius, kaip išvilioti žaltį į vandens paviršių. Nuėjo prie ežero su dalge užmušė žalčių valdovą.

Nieko blogo nemanydama, Eglė atsisveikina su savaisiais ir grįžta į savo namus. Pasiekusi ežero krantą, ji istaria:

"Oi tu žalti, žaltynėli, jei tu gyvas esi—pieno puta, jei negyvas—kraujo puta.

Ir vandens paviršiuje pasirodė kraujo puta. Išsigando Eglė ir pradėjo klausinėti savo vaikų ar jie kam neatidengę paslapties. Drebulė prisipažino išdavusi paslaptį. Tuomet Eglė kreipdamasi į ją suriko: "Kad tu pavirstum į drebulėlę, kad tu drebėtum dieną naktelę..." Ir Eglės duktė pavirto į medį, o ji pati į—eglę.

Tokis tai yra šios pasakos turinys.

Vaizdas iš Tolimos Lietuvių Praeities

Kalbant apie pasaką "Eglę žalčių karalienę," negalima neprisiminti tos mūsų žilos "se-

novės, kuri buvo apgaubta įvairių prietarų, burtų, įtikinėjimų. Kiekvieną mūsų senelių žingsnį sekė pikti ar geri dievai: Perkunas, Prikolis, Kruminė, Upinė, Praurimė ir kiti.

Nė apie vieną senovėje garbinamą gyvių, tur but, nėra tiek daug pasakojimų, padavimų, kaip apie žaltį. Žaltį garbino ne tik lietuviai, bet ir kitos tautos: indėnai, chaldėjai, egiptėnai, persai, finikiečiai, graikai, romėnai ir kiti.

Yra nuomonių, kad ši pasaka galėjo gimi tais laikais, kada žmogaus dvasios pasauly vyko persilaužimas. Butent, kada pagonybė turėjo užleisti vietą krikščionybei. Kada žmogus suprato, kad žaltys nėra jokia dievybė, kada anksčiau garbinamą žaltį pradėjo spardyti, varyti iš namų.

Ši pasaka mus sieja su mu-

sų praeitimi, su mūsų senove. Nuo to laiko prabėgo ne vienas šimtmetis, palikdamas mums tik pėdsakus to stebuklaishilno pasaulio. Laikas keitė žmogaus supratimą apie tuos gamtos reiškinius, kurie jį supo. Tai, kas anksčiau buvo stebuklas, šiandien tai paprastą žmogaus proto išaiškintas gamtos reiškiny.

Tik ką suminėtu priežasčių dėka tas didelis ryšys, kuris riša mus su mūsų tautos praeitimi, yra ir šiandien gyvas mummyse. Del to ir pasaka "Eglė Žalčių Karalienė" visiems suprantama, visiems žinoma, artima.

Pasaka yra gražus žmogaus fantazijos padarinys. Bet pasaka taip pat turi savo tikslą, savo idėją.

Šioje pasakoje ryškiai išskyla mintis: tesėk duotą žudoj.

Napoleonas Bonapartas buvo ne tik didelis vadas, jis buvo ir rašytojas: jis parašė geriausią pasaulyje knygą apie etikietą, t. y. apie tai, kaip reikia padoriai ir gražiai užsilakyti.

Mano Raštas

FLAVIJUS GIRIUNAS

Silpnas mano raštas
Menkučio rašėjo...
Gal kitiems laimuzė
Daugiau pažadėjo.
Noriu bet gi dirbti
Aš savo Tėvynei,
Noriu šviesą nešti
Šalej Gimtinei.
Gal nebuvau vertas
Tos laimės didžiausios,
Kad Tėvynei dirbčiau.
Kas yr' naudingiausia.
Bet į jos dirvonus
Nors meilės grudelį
Sėti ir auginti
Kiekvienas juk gali.

Žmogūdystė Senelių Prie-glaudoj

Ramygala. Senelių prieglaudoj laikoma silpnaprotė šan-tenaitė kirvio smugiu į gava mirtinai sužeidė toj pat prieglaudoj laikomą kitą sesutę. Senutė pagyvenusi keletą valandų mirė.

VIETOJ PINIGŲ — PLAKTUKU ! GALVA

Palanga. Pil. Paulauskas pasamdė tulą J. Raudį, kad jam į kiemą privežtų žyvro. Kada šis privežęs žyvro pareikalavo sutarto užmokėsio, Paulauskas pradėjo aiškintis,

kas tuo tarpu pinigų neturįs, užmokėsiąs vėliau. Tarp abiejų kilo smarkus ginčas, kurio metu Paulauskas pačiupęs batsiuvių plaktuką smogė Raudį į galvą ir jį gana sunkiai sužalojo. Raudis nugalautas Paulauskas pasidavė ligoninei.

John Pociaus Užeiga

3313 So. Halsted St.

Chicago, Illinois.

Kalėdų šventės yra pasi-
linksminimo ir smagumo
liena. Chicagos lietuviai
pasitinka jas pilni gero
upo ir naujos viltise.
Prie daugybės širdingų
inkėjimų Kalėdose, pri-
imkite dar ir mano.

Linksmų Kalėdų

Sveikinam Visus Chicagos Lietuvius Kelėdų Šventese

Ir Linkim, Kad Jos Butų Kuolinksmausios!

D. PIVARUNAS

PIWARONAS BAKING CO.

4622 SO. MARSHFIELD AVE.

Chicago, Illinois.

Kepėjai Laimėtojų Duonos — "THE WINNER"

Pripažinta Chicagos Kepėjų Kaip Geriausia
BALTA DUONA.

Taip Pat Kepam Ruginę — Lietuvišką Duoną.

Kalėdų šventese sveikinam visus buvusius, esančius ir busimus narius — rėmėjus.

Tegul šios šventės atneša kiekvienam daug smagumo ir džiaugsmo.

2202 West Cermak Road

Phone CANal 8887 BEN J. KAZANAUSKAS, Rašt.

Visiems savo kostumeriams ir draugams linkime

kuolinksmausią Kalėdų švenčių. Taipgi

linkime, kad sekantieji metai būtų

visiems daug našesni ir

laimingesni.

O, kad juos iškilmingai ir linksmai

pasitikus, užkviečiams savo visus

draugus ir pažįstamus pas

savę į svečius — pasitikti

Naujus Metus.

BILL'S TAVERN

ir

Jucius Sisters Restaurant

3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.